

Suomesta TKI-suurvalta

Suomen tuleminen TKI-suurvallaksi vaatii vahvaa osaamis-pohjaa ja työn tuottavuuden kasvua. Suomen ja Euroopan on aika päästä irti vanhasta, irti fossiilista, irti peloista ja siirtyä kohti uutta. Uudistuminen lähtee asenteesta, osaamisesta ja osaajista.

Suomi on jäänyt TKI-investoinneissa ja TKI-järjestelmän kehittämisessä jälkeen verrokkimaista. Vihreä siirtymä, digitalisaatio ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan muuttavat maailmaa peruuttamattomalla tavalla, eikä Suomi selviydy tästä muutoksesta ilman tutkimukseen, kehittämiseen ja innovaatiotoimintaan panostamista. Juoksua pitää parantaa ja maalin oltava kaikille selkeä.

Suomen aikaisempi vahvuus yhteistyöhön perustuvasta TKI-järjestelmästä on palautettava. Parlamentaarinen sopu TKI-investointien nostamisesta 4 % BKT-osuuteen on vietävä maaliin yritysveltoisin askelin. Yritysten investointi-kannusteita teknologioiden, datan ja digitalisaation käyttöönottoon on edistettävä myös innovatiivisten julkisten hankintojen avulla. Riittävät resurssit perustutkimukseen tukevat vaikuttavaa TKI-toimintaa.

Ei kasvua ilman osaajia. Koulutuksen tasoa on nostettava kaikilla koulutus-asteilla vastaamaan muuttuvan työelämän osaamistarpeita. Osaajapula ei ratkea julistuksilla, vaan konkreettisilla toimenpiteillä.

Suomen osaamisperusta on rapautunut. Hyvien perustaitojen merkitys korostuu, kun uuden osaamisen kerryttäminen on välttämätöntä läpi työuran. Peruskoulun päättyessä jokaisella nuorella pitää olla hyvät perustaidot; sujuva luku- ja kirjoitustaito, matematiikan perusosaaminen ja digitaidot. Tästä on huolehdittava nykyistä paremmin.

Teknologinen kehitys luo niin uusia osaamistarpeita kuin myös uusia mahdollisuuksia oppia – hyödynnetään ne täysimääräisesti.

Osaajapulan ratkaiseminen edellyttää myös koulutusperusteisen maahanmuuton huomattavaa lisäämistä. Englanninkielistä koulutustarjontaa tarvitaan lisää ja kotimaisten kielten oppiminen ja kielitaidon tunnistaminen on tehtävä maahanmuuttajille helposti saavutettavaksi.

TOIMENPITEET

- Varmistetaan osaajapulan ratkaisemiseksi koulutuksen ja yritysten jatkuva vuoropuhelu.
- Viedään 4 % TKI-tavoite maaliin yritysveltoisin askelin pitäen kiinni parlamentaarista linjauksista ja laajalla t&k-verokannusteella.
- Nostetaan laatu yliopisto- ja ammattikorkeakoulutuksen kehittämisen keskiöön.
- Uudistetaan perusopetusta ja panostetaan äidinkielen ja matemaattisten aineiden oppimiseen.
- Asetetaan yritystarpeet ammatillisen koulutuksen kehittämisen kärjeksi, huolehditaan sen kattavasta ja laadukkaasta tarjonnasta kaikenikäisille.
- Koulutuksen digikehitystä aletaan johtaa aktiivisesti, ennakkointia parannetaan dataa hyödyntämällä ja digitaalisia oppimisympäristöjä hyödynnetään täysimääräisesti.
- Parannetaan maahanmuuttajien mahdollisuuksia opiskella ja työllistyä monipuolistamalla kielen oppimista ja lisäämällä englanninkielistä opetusta tarpeen mukaan.

TEHTÄVÄNÄ HYVÄ TULEVAISUUS

Elinkeinoelämän
keskusliitto